Sense títol, 2006
Tècnica mixta sobre fusta, 224 x 224 cm

Fotografies: Gasull Fotografia

Ajuntament d'Agramunt

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Diputació de Lleida

INSTITUT D'ESTUDIS ILERDENCS
Fundació Pública de la Diputació de Lleida

Consell Comarcal de l'Urgell

HORARI D'ESTIU
Del 21 de juny al 21 de setembre

de dimarts a divendres, de 10 h a 13 h i de 17 h a 20 h
dissabtes, d'11 h a 14 h i de 17 h a 20 h
diumenges, d'11 h a 14 h

DIES DE TANCAMENT
1 i 6 de gener, 6 i 8 d'abril, 1 de maig, 24 de juny, 25 i 26 de desembre

SERVEI EDUCATIU
L' Espai ofereix visites comentades amb tallers complementaris per als centres educatius.

AMICS DE L'ESPAI GUINOVART
Informació i subscripcions | Tel. 973 39 27 31

INFORMACIÓ I CONCERTACIÓ DE VISITES EN GRUP
Reserva anticipada Tel i Fax: 973 39 09 04

PATROCINA

iberCaja Obra Social y Cultural

INDÚSTRIES JOVÉ-BALASCH, S.L.

ROS ROCA

flower

Alsina SOLUCIONS EN ENCOFRATS

Josep Guinovart
Terra i signes de mar

8 juliol | 31 desembre 2007
Agramunt (Lleida)

ESPAI GUINOVART AGRAMUNT
L'URGELL - LLEIDA

Plaça del Mercat, s/n
25310 Agramunt
Tel | Fax: 973 39 09 04
A/e: info@espai.guinovart.es

A les 6 del matí del dia 28, 2002
Tècnica mixta sobre fusta, 180 cm ∅

Sense títol, 2006
Tècnica mixta sobre llenç, 160 x 260 cm

El sol de l'arengada, 2002
Tècnica mixta sobre fusta, 180 cm ∅

El mar, la terra, el blau i la sorprenent pintura

Aquesta memòria, el blau en el record, no és un espai nostàlgic, sinó, més aviat, un camí que en cada moment es fa present perseguint el blau que encara no he trobat i que, afortunadament, mai trobaré.
Josep Guinovart. Castelldefels, novembre, 2006

En Josep Guinovart discorren paral·lels, o en plena simbiosi, l'art i la vida. L'art en Guinovart és el resultat d'una permanent passió i el reflex de totes les seves vivències. L'artista necessita viure en el si dels colors sentits com un impuls que dóna forma a la seva manera de ser, de viure, de recordar, d'estimar, de relacionar-se, de lluitar, de recerca de la utopia i de les arrels del nostre ésser i del nostre sentit. Deia Guinovart que cada vegada està més interessat en la revalorització d'allò local perquè, al cap i a la fi, tot el planeta ja és quasi local. Il·lustrava allò dit en el fet que, si els japonesos valoren especialment el geni i l'obra de Gaudí, Miró i d'altres, com Guinovart, valoren les arrels mediterrànies per volar, després, a la universalitat.

Guinovart ha fet 80 anys en plena i fructífera maduresa. La persona i l'artista mantenen la il·lusió i la recerca de la utopia com quan l'artista va començar a pintar i va presentar la seva primera mostra individual a la galeria Syra de la seva Barcelona natal. "Perseguint el blau que encara no he trobat i que, afortunadament, mai trobaré", diu Guinovart. El blau en el record, sense nostàlgia, el camí, el percorso, el blau de Castelldefels, de Collioure, d'Agrigento, de Creta, d'Alexandria, de Tunis, d'Argel, de Mallorca, de Menorca, del mar Mediterrani, en definitiva, ha guiat les passes cap a la recerca de la lírica i de la tragèdia que amaga el mar, el misteri. Guinovart, com Ulisses, està compromès en el viatge a Ítaca, després de la batalla de Troia, una odissea i un viatge ple de plaents nits en què la lluna pesca daurades i llobines, un viatge de somnis turmentats per retrobar a Penèlope, que fa i desfà la tela del temps, un viatge amb cants de fal·laces sirenes que reciten mentides a prop dels penya-segats de Sicília, un viatge de ferotges tempestes en què s'agiten i es barregen els blaus marins i els blancs trencats de les gegantines onades, un viatge d'esperança quan el blau es torna turquesa, un viatge amb eclipsis de lluna, un viatge amb naufragis i supervivències i amb fars dels penjats que van caure en el llarg viatge. Però, malgrat les bondats i les dificultats, sempre hi ha el blau que recorda el blavet de la infància, dels jocs entre els colors, escales i taulons de l'ofici de pintors decoratius dels seus ancestres. Un viatge trepitjant ferm la terra.

Josep Guinovart va viure a Agramunt la vida rural en temps de la Guerra Civil Espanyola. Va ser una experiència que el va marcar. Vet aquí la seva valoració de la terra, de la fertilitat, del misteri dels cicles vitals. D'aquestes vivències queden a les seves obres les gammes de color terra, els sienes, les textures de terres humides o resseques, els mussols, els objectes reals de les tasques del camp. No és casual que Guinovart hagi constituït i impulsat a Agramunt una fundació que recull la seva obra i potencia els artistes joves. Són tan característics els colors de l'artista que hom parla del "blau Guinovart" i del "terra Guinovart". Es pot dir que els colors terrosos i els blaus són producte de la mateixa reflexió guinovartiana; són reflexions a l'entorn de la complexitat de la vida i l'art, sigui des de l'interior, des de terra endins o des del mar que es divisa des de l'atalaia de la seva casa–estudi de Castelldefels.

Guinovart va iniciar la transició del realisme, entès com a figuració, a una pintura abstracta l'any 1958, una abstracció que seguirà essent, en el sentit més profund, realista. L'artista va realitzar una obra de mida petita l'any 1948, titulada Blat, en què va substituir les espigues pintades per grans de blat reals formant les espigues; altres zones del quadre eren pintades. Aquí radica una de les claus de la seva pintura posterior, una pintura amb textures, objectes i color que transfiguren impressions realistes en composicions abstractes, d'uns collages o uns assemblages sempre sorprenents, i sempre preocupat per la intenció de sorprendre. Guinovart sempre sorprèn, de vegades amb la materialitat de la pintura, d'altres amb els materials i objectes disposats al suport, d'altres amb objectes ceràmics, vidres, col·locant la pintura al llenç amb el bastidor visible, altres vegades ens sorprèn amb una tela que s'expandeix des del bastidor, com si es tractés d'una transgressió de les normes pictòriques. Igualment, tal com es pot observar en alguna obra de la mostra, fa servir el grafiti per la necessitat de cridar, de comunicar molt, i crec que, també, per fer servir el llenguatge transgressor de molts joves en l'actualitat.

Josep Guinovart ha pretès sempre no encasellar-se, ser sempre al camí de la terra o a la nau que solca l'intens mar, sense veure ni preocupar-se de la meta. El viatge a Ítaca és llarg i interminable. Guinovart mai pensa que hi ha arribat, mai creu que ha assolit la perfecció plena. Quan aconsegueix, a través de la reflexió i del contínu treball, satisfaccions artístiques, canvia el rumb. I és que res molesta més a Guinovart que l'ensinistrament i la complaença dels afalagaments. Hi ha diverses obres de l'artista en què representa "l'estil" tancat. Recordo una obra en què, en una petita i coqueta gàbia, hi ha tancat "l'estil", com a rebuig a l'amanerament i a la supeditació dels gustos. De fet i malgrat els canvis trobats en la trajectòria de Guinovart, podem dir que s'ha anat forjant un estil contra la consolidació de l'estil. Malgrat tot, el traç i la manera de fer de l'artista són sempre immensament inconfusibles.

L'artista català i universal és una persona compromesa amb l'art i amb la societat. Sense militàncies clares, sempre ha estat contra l'opressió, contra les injustícies, contra les guerres, siguin a l'Afganistan o la darrera de l'Iraq, per la qual, sense caure en tòpics, va configurar una exposició que, irònicament, va titular El pentàgon: traïció a la geometria. El seu compromís amb l'art, com s'ha dit més amunt, recau en la correspondència amb la vida, honestament i ètica duta a terme.

Guinovart és un artista reflexiu, observador, atent a les opinions dels demés, agradable conversador i, atès que el seu art i la seva vida discorren junts, les seves reflexions o les dels demés poden aparèixer en algunes de les seves obres, elevades a la categoria de creació artística. En una de les meves converses amb l'artista, realment distesos en un dinar, havíem parlat de la situació política, de les autonomies i, després, la conversa va discórrer envers el mar. Vam parlar de l'esgotament de les espècies marines i del fet que, gràcies a les piscifactories d'aigua dolça o salada, el peix és assequible i accessible per a molta gent. En cert moment, recordo que vaig dir que, ara, paradoxes de la vida, a les llobines o daurades que viuen en llibertat les anomenen "salvatges" i se'n justifica l'alt preu. "Pobre daurada del mar, anomenar-la salvatge", va respondre Guinovart. Doncs bé, una pintura que es presenta en aquesta mostra, un díptics d'uns blaus sorprenents, s'anomena Sóc salvatge, doncs existeixo, escrit en un grafiti de rebel·lia.

En Josep Guinovart podríem dir que avança en espiral, avançant i retrocedint, recollint i reflexionant sobre allò que ja ha realitzat i aportant-hi reflexions i vivències noves. Com si la vida sorgís en cada estació de l'any, com si el blat germinés a la terra o de l'ou sorgís l'oreneta que solca els cels.

Ricardo García Prats

El mar, la terra, el blau i la sorprenent pintura

Aquesta memòria, el blau en el record, no és un espai nostàlgic, sinó, més aviat, un camí que en cada moment es fa present perseguint el blau que encara no he trobat i que, afortunadament, mai trobaré.
Josep Guinovart. Castelldefels, novembre, 2006

En Josep Guinovart discurren paralelos, o en plena simbiosis, el arte y la vida. El arte en Guinovart es el resultado de una permanente pasión y reflejo de todas sus vivencias. El artista necesita vivir en medio de los colores sentidos como un impulso que da forma a su manera de ser, de vivir, de recordar, de amar, de relacionarse, de luchar; de búsqueda de la utopía y de las raíces de nuestro ser y de nuestro sentido. Decía Guinovart que cada vez está más interesado en la revalorización de lo local porque, al fin y al cabo, todo el planeta es ya casi local. Ilustraba lo dicho en el hecho de que si los japoneses valoran especialmente el genio y la obra de Gaudí es porque ellos también valoran especialmente su propia cultura. Gaudí, Miró y otros, como Guinovart, valoran las raíces mediterráneas para volar después a la universalidad.

Guinovart ha cumplido 80 años en plena y fructífera madurez. La persona y el artista mantienen la ilusión y la búsqueda de la utopía como cuando el artista empezó a pintar y presentó su primera muestra individual en la Galería Syra de su Barcelona natal. "Persiguiendo el azul que aún no he encontrado y que, afortunadamente, jamás encontraré" dice Guinovart. El azul en el recuerdo, sin nostalgia, el camino, el "percorso", el azul de Castelldefels, de Collioure, de Agrigento, de Creta, de Alejandría, de Túnez, de Argel, de Mallorca, de Menorca, del mar Mediterráneo en definitiva, ha guiado los pasos hacia la búsqueda de la lírica y de la tragedia que encierra el mar, el misterio. Guinovart, como Ulises, está comprometido en el viaje a Ítaca, tras la batalla de Troya, una odisea y un viaje lleno de apacibles noches donde la luna pesca doradas y lubinas, un viaje de sueños atormentados por reencontrar a Penélope que hace y deshace la tela del tiempo, un viaje con cantos de falaces sirenas que recitan mentiras cerca de los acantilados de Sicilia, un viaje de feroces tormentas donde se agitan y mezclan los azules marinos y los blancos rotos de las gigantescas olas, un viaje de esperanza cuando el azul se torna turquesa, un viaje con eclipses de luna, un viaje con naufragios y supervivencias, y con faros de los ahorcados que cayeron en el largo viaje. Pero, a pesar de las bondades y las dificultades, siempre está el azul que recuerda el azulete de la infancia, de los juegos entre los colores, escaleras y tablones del oficio de pintores decorativos de sus ancestros. Un viaje pisando firme la tierra.

Josep Guinovart vivió en Agramunt la vida rural en tiempos de la guerra civil española. Fue una experiencia que le dejó huella. Ahí está su valoración de la tierra, de la fertilidad, del misterio de los ciclos vitales. De estas vivencias quedan en sus obras las gamas de color tierra, los sienas, las texturas de tierras húmedas o resecas, los búhos, los objetos reales de las labores del campo. No es casual que Guinovart haya constituido e impulsado en Agramunt una fundación que recoge su obra y potencia a los artistas jóvenes. Son tan característicos los colores del artista que muchos hablan del azul Guinovart y del tierra Guinovart. Se puede decir que los colores terrosos y los azules son producto de la misma reflexión guinovartiana; son reflexiones sobre la complejidad de la vida y del arte, bien sea desde el interior, desde la tierra adentro o desde el mar que se divisa desde la atalaya de su casa estudio de Castelldefels.

Guinovart inició la transición del realismo, entendido como figuración, a una pintura abstracta hacia 1958, abstracción que seguirá siendo, en el sentido más profundo, realista. El artista realizó una obra de pequeño tamaño en 1948, titulada Blat, es decir trigo, en la que sustituyó las espigas pintadas por granos de trigo reales formando las espigas; otras zonas del cuadro eran pintadas. Ahí radica una de las claves de su pintura posterior. Una pintura con texturas objetos y color que transfieren impresiones realistas en composiciones abstractas, de unos collages o unos assemblages siempre sorprendentes, y siempre preocupado por la intención de sorprender. Guinovart siempre sorprende, unas veces con la materialidad de la pintura, otras con los materiales y objetos dispuestos en el soporte, otras con objetos cerámicos, cristales. Colocando la pintura en el lienzo con el bastidor visible, otras veces nos sorprende con una tela que se expande desde el bastidor, como si se tratara de una trasgresión de las normas pictóricas. Igualmente, como se puede observar en alguna obra de la muestra, emplea el graffiti, por la necesidad de gritar, de comunicar mucho y, creo que, también, por emplear el lenguaje trasgresor de muchos jóvenes en la actualidad.

Josep Guinovart ha pretendido siempre no encasillarse, estar siempre en el camino de la tierra o en la nave que surca el intenso mar, sin ver ni preocuparse por la meta. El viaje a Ítaca es largo e interminable. Nunca piensa Guinovart que ha llegado, nunca cree que ha logrado la perfección plena. Cuando logra, a través de la reflexión y del continuo trabajo, satisfacciones artísticas, cambia de rumbo. Y es que no hay nada que moleste más a Guinovart que el amaestramiento y la complancencia en los alagos. Hay varias obras del artista en las que representa "el estilo" encerrado. Recuerdo una obra en la que en una pequeña y coqueta jaula está encerrado "el estilo", como rechazo al amaneramiento y a la supeditación de los gustos. De hecho y a pesar de los cambios encontrados en la trayectoria de Guinovart, podemos decir que se ha ido forjando un estilo contra la consolidación del estilo. A pesar de todo, el trazo y la manera de hacer del artista es siempre inmensamente inconfundible.

El artista catalán y universal es una persona comprometida con el arte y con la sociedad. Sin militancias claras, siempre ha estado contra la opresión, contra las injusticias, contra las guerras, sean la de Afganistán o la última de Irak, que, sin caer en tópicos, configuró una exposición que irónicamente tituló El pentágono: traición a la geometría. Su compromiso con el arte, como ya dije más arriba, estriba en la correspondencia con la vida, honesta y éticamente llevada.

Guinovart es un artista reflexivo, observador, atento a las opiniones de los demás, agradable conversador y dado que su arte y su vida discurren juntos, sus reflexiones o las de los demás pueden aparecer en alguna de sus obras, elevadas a la categoría de creación artística. En una de mis conversaciones con el artista, realmente distendidos en una comida, habíamos hablado de la situación política, de las autonomías y después la conversación discurrió hacia el mar. Hablamos del agotamiento de las especies marinas y de que gracias a las piscifactorías de agua dulce o salada, el pescado es asequible y a él puede acceder mucha gente. En un momento recuerdo que dije que ahora, paradojas de la vida, a las lubinas o doradas que viven en libertad en los restaurantes las llaman "salvajes" y se justifica su alto precio. "Pobre dorada del mar, llamarla salvaje", contestó Guinovart. Pues bien, un pintura que se presenta en esta muestra, un díptico de unos azules sorprendentes, se llama Soy salvaje, luego existo, escrito un graffiti de rebeldía.

Josep Guinovart podríamos decir que avanza en espiral, avanzando y retrocediendo, recogiendo y reflexionando sobre lo que ha realizado ya y aportando reflexiones y vivencias nuevas. Como si la vida surgiera en cada estación del año, como si el trigo germinara en la tierra o del huevo surgiera la golondrina que surca los cielos.

Ricardo García Prats

La Fundació Privada Espai Guinovart d'Agramunt es complau a convidar-vos a l'exposició

Josep Guinovart
Terra i signes de mar

La inauguració de l'exposició tindrà lloc el diumenge dia 8 de juliol a les 12.30 h

L'exposició romandrà oberta del 8 de juliol al 31 de desembre de 2007.

ACTIVITATS A L'ESPAI

De Sió

Del 22 de juliol al 2 de setembre de 2007

Poesia per la pau

Setembre de 2007